

PASCAL SMET
VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

Vraag nr. 862
van 3 september 2013
van MARIJKE DILLEN

Jongerenparticipatie - Netwerk beleidsparticipatie

De Vlaamse overheid heeft tot doelstelling kinderen en jongeren actief en kwaliteitsvol te betrekken bij beleidsbeslissingen en anderen te stimuleren hetzelfde te doen. Hierbij wil ze kennis en expertise over participatie van kinderen en jongeren in diverse structuren, instellingen en voorzieningen bundelen, ontsluiten en verspreiden.

1. Welke initiatieven zijn er inmiddels genomen voor de oprichting van een netwerk beleidsparticipatie van kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel? Welke verschillende spelers in het participatieveld werden hierbij samengebracht om expertise en kennis te delen en te ontsluiten? Wat is de stand van zaken betreffende het opzetten van een kennisknooppunt en het opstarten van een participatiedatabank?
2. Een lokale beleidsparticipatiebarometer, gelinkt aan andere indicatoren, dient het netwerk beleidsparticipatie te ondersteunen door herhaalde metingen van jeugdparticipatie.

Wat is hier de stand van zaken? Is er inmiddels een verbinding tussen het Cijferboek Jeugd en de lokale participatiebarometer?

3. Op welke wijze is er binnen het zelfevaluatieinstrument voor scholen gepeild naar samenwerking, betrokkenheid en inspraak van verschillende actoren (ouders, leerkrachten, leerlingen)? Welke stimuli zijn er inmiddels gegeven om het participatieklimaat te verhogen?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bourgeois (vraag nr. 766), Vandeurzen (nr. 804) en Smet (nr. 862).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 862 van 3 september 2013

van **MARIJKE DILLEN**

1. Deze vraag betreft de uitvoering van strategische doelstelling 1 van het Vlaams Jeugdbeleidsplan ("De Vlaamse overheid betreft actief en kwaliteitsvol kinderen en jongeren bij beleidsbeslissingen en stimuleert anderen om hetzelfde te doen"). Over de uitvoering van deze doelstelling werd door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement gerapporteerd op 22 juli 2013. Ik verwijs hierbij meer bepaald naar p. 11 - 13 van dit rapport (Stuk 2158 (2012-2013) – Nr. 1, <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2012-2013/g2158-1.pdf>).
2. Aan de hand van een 0-meting (2013-2014), die momenteel wordt uitgevoerd door het Instituut van de Overheid (K. U. Leuven), in opdracht van de afdeling Jeugd van het Vlaams ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media, en een 1-meting (uit te voeren in 2015-2016), willen we o.a. zicht krijgen op de stand van zaken in verband met participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid. Hierbij zal aandacht worden besteed aan de rol die kinderen en jongeren en jeugdleden krijgen en nemen bij het voeren van het jeugdbeleid, en hoe kunnen zij wegen op dit gemeentelijke beleid.

Met de vernieuwde regelgeving voor lokale besturen in het kader van de planlastvermindering en de inwerkingtreding van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen, dient ook het cijferboek grondig geëvalueerd te worden. Uiteraard zal er bij de uitwerking van een vernieuwd cijferboek onderzocht worden hoe de resultaten van de 0-meting als monitoringselementen kunnen opgenomen worden.

3. Het participatiedecreet van 2 april 2004 verankert, via formele participatieve organen, de betrokkenheid van directies, personeelsleden, ouders en lokale gemeenschap en leerlingen bij het schoolbeleid in het leerplichtonderwijs.

Enkele jaren na de inwerkingtreding van het decreet, werd van diverse zijden onderzoek verricht naar het participatief klimaat in basis- en secundaire scholen. Enerzijds werd in opdracht van de overheid wetenschappelijk onderzoek gedaan en een thematische doorlichting gehouden door de onderwijsinspectie, anderzijds werd het participatiedecreet ook geëvalueerd op initiatief van de koepelorganisatie van het vrij katholiek onderwijs, het VSKO, respectievelijk de Vlaamse Scholierenkoepel.

De geformuleerde voorstellen tot bijsturing uit deze verschillende onderzoeken gaan niet altijd in dezelfde richting. Naar aanleiding van deze vaststelling heeft de Vlaamse Onderwijsraad op 26 mei 2011 op eigen initiatief een advies over participatie op school uitgebracht, waarin - gezien de diverse standpunten die er bestonden - naar een consensus wordt gestreefd. Op basis van dit advies liggen nu een aantal decretale aanpassingen voor die eerstdaags zullen worden onderhandeld.

Het is overduidelijk dat participatie veel meer is dan een vigerend decreet bijsturen. Participatie is een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid, de onderwijsinrichters, de ouderkoepelverenigingen, de scholierenkoepel en de vakorganisaties. Ik blijf dan ook onder meer investeren in de Vlaamse scholierenkoepel en de ouderkoepelverenigingen die hun ondersteunende rol bij de bewerkstelling van participatie moeten waarmaken.

Daarnaast is in de huidige doorlichtingsronde voor de inspectie de component Output het vertrekpunt voor de doorlichting. Deze component bestaat naast de meetbare indicatoren 'leerprestaties', 'outcomes' en 'schoolloopbaan', ook uit de (zogenaamde) zachte outputindicator 'tevredenheid'. Deze indicator bestaat op zijn beurt uit de variabelen 'welbevinden van leerlingen/cursisten', 'tevredenheid van de personeelsleden' en 'tevredenheid van partners met wie wordt samengewerkt'.

Net zoals de gegevens van de harde output nemen de inspecteurs de gegevens die de scholen over 'tevredenheid' ter beschikking stellen, mee als bronnenmateriaal tijdens het vooronderzoek en de doorlichting. Zo bekomen ze een genuanceerd en volledig beeld over de onderwijskwaliteit van een school.

Samen met een aantal wetenschappelijke onderzoekers ontwikkelde de onderwijsinspectie gestandaardiseerde vragenlijsten om te peilen naar het welbevinden van de leerlingen en om na te gaan of scholen in het kader van hun kwaliteitszorg het welbevinden van hun leerlingen bewaken. In de loop van het schooljaar 2012-2013 konden alle scholen de vragenlijsten downloaden van de website van de inspectie. De scholen die werden doorgelicht konden hun leerlingen online laten deelnemen aan de bevraging, waarna de school een feedbackrapport kreeg. De resultaten werden gepresenteerd op het niveau van de instelling, wat de anonimiteit garandeerde. Deze werkwijze was een service aan de school die de planlast tot het absolute minimum beperkte.

Vanaf dit schooljaar kunnen alle scholen voor gewoon secundair onderwijs, basisonderwijs (4e – 6e leerjaar) en deeltijds beroepssecundair onderwijs deelnemen aan de bevraging. Scholen die de vragenlijst wensen te gebruiken kunnen een mail sturen naar onderwijsinspectie@vlaanderen.be. Ze ontvangen per antwoord alle nodige informatie om de vragenlijst af te nemen. Na de afname verwittigt de school de onderwijsinspectie via hetzelfde mailadres. Ze ontvangt zo spoedig mogelijk een rapport via mail/Mijn Onderwijs.

Vanaf het moment dat een voldoende groot staal van scholen de vragen heeft ingevuld, zal de onderwijsinspectie ook referentiewaarden ter beschikking stellen zodat scholen zich kunnen positioneren tegenover vergelijkbare groepen van scholen.

Tenslotte werd er recent een evaluatieonderzoek uitgevoerd omtrent de engagementsverklaring. De resultaten daarvan zullen in de nabije toekomst besproken worden. Op basis daarvan zal duidelijk worden of de engagementsverklaring als instrument de doelstellingen die ermee voorop werden gesteld, realiseert.